

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
voortgangsrapportage monitoring XONAR

DATUM
20 november 2023
Verz. 21 november 2023

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
FJM (Frans) Mourmans

TELEFOONNUMMER
06 50898190

ONZE REFERENTIE
2023.04755

E-MAILADRES
Frans.Mourmans@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Sinds de zomerperiode wordt tweewekelijks de voortgang van het herstelplan van XONAR gemonitord. Na de ondertekening van de brief met voorwaarden voor de financiering is daar een maandelijks bestuurlijk monitoringoverleg aan toegevoegd. In deze voortgangsrapportage informeer ik u over de stand van zaken medio november.

Het algemene beeld is dat op onderdelen verbeteringen zichtbaar zijn maar dat de situatie onverminderd zorgelijk is. Onze hoogste prioriteit nu is overzicht krijgen in wat het effect is van de gecombineerde risico's zodat daarop kan worden gestuurd aan de hand van het risicoregister.

Operationeel herstel

Onderdeel van het herstelplan is dat XONAR via operationeel herstel in de organisatie een besparing realiseert van € 1,6 mln. Sinds deze zomer wordt daartoe door XONAR met ondersteuning van P5COM gestuurd op 1) productiviteit, 2) geen beschikking-geen zorg, 3) bedbezetting, 4) normering formatie en 5) ziekteverzuim.

XONAR laat na een aanloopperiode inmiddels goede ontwikkelingen zien op de eerste 4 punten. Tegelijkertijd levert dit nieuwe uitdagingen op. Doordat de productiviteit verbetert kan hetzelfde werk met minder medewerkers worden gedaan. Daardoor kan de inzet van personeel niet in loondienst (PNIL) worden afgebouwd. Gevolg is echter ook dat op een aantal plekken medewerkers in loondienst bovendien worden. Daar is in het herstelplan geen rekening mee gehouden.

Voor de sturing op ziekteverzuim is in de afgelopen periode een basis gelegd in de vorm van verzuimtrainingen voor leidinggevenden. De effecten daarvan zijn nog niet zichtbaar in de verzuimcijfers. Die zijn met 11,6% onveranderd hoog (XONAR streeft naar een ziekteverzuimpercentage van 8%) en bestaan voor een groot deel uit lang verzuim.

XONAR is gevraagd voor het volgende monitoringoverleg inzichtelijk te maken, op basis van de 5 genoemde punten, of en wanneer de doelstelling van € 1,6 mln. uit operationeel herstel wordt gerealiseerd.

DATUM
20 november 2023

Vastgoed

Eerder is gemeld dat het vastgoed aan de Zoetmanstraat in Maastricht is verkocht. XONAR heeft ons gemeld dat er voorlopige koopovereenkomsten zijn voor het vastgoed aan de Heerlerbaan in Heerlen en een terrein in Mariahoop. De verkoop van dit vastgoed moet nog worden goedgekeurd door het College Sanering Zorginstellingen.

Het meerjarig onderhoudsplan is op hoofdlijnen getoetst door vastgoedexperts van de gemeente Maastricht. Uit deze eerste toets blijkt dat in het onderhoudsplan veel verduurzaming is opgenomen waarbij onduidelijk is of deze investeringen rendabel te maken zijn. Om een uitspraak te kunnen doen over noodzaak van het onderhoud en verduurzaming en besparingsmogelijkheden in het onderhoudsplan is een schouw van het vastgoed noodzakelijk. Dit gebeurt zo snel mogelijk.

Voorschot kosten herstelplan

XONAR vraagt de gemeenten een eerste voorschot van 50% ter hoogte van € 3,1 mln. voor de kosten van het herstelplan bestaande uit € 2,7 mln. voor reeds gemaakte kosten en € 0,4 mln. voor transitievergoedingen die in de komende weken worden uitbetaald aan medewerkers waarvan afscheid moet worden genomen. Wanneer deze vraag adequaat en transparant is onderbouwd zal eind deze maand het gevraagde voorschot worden verstrekt. Daarmee resteert van de € 8 mln. nog € 4,9 mln., waarvan € 1,8 mln. bij de gemeenten blijft voor mogelijke toekomstige transitievergoedingen van medewerkers die vanuit XONAR overstappen naar JENS.

Liquiditeitsprognose

Door de financiële bijdrage van de gemeenten kan XONAR vanaf heden voor de komende jaren een sluitende liquiditeitsprognose presenteren. Deze liquiditeitsprognose is echter een dynamisch document waarbij naarmate er verder in de toekomst geprognosticeerd wordt zich meer risico's en onzekerheden voordoen.

De gemeenten en Jeugdautoriteit hebben XONAR gevraagd voor het volgende monitoringsoverleg naast de liquiditeitsprognose een aantal scenario's uit te werken waardoor meer inzicht ontstaat in de liquiditeitsprognose op langere termijn.

Onzekerheden en risico's

Op verzoek van de gemeenten heeft XONAR een risicoregister aangelegd aan de hand waarvan op de geïdentificeerde risico's kunnen worden gestuurd. In een traject als dit is het voor de hand liggend om met een risicoregister te werken, zodat er een helder overzicht is van zaken die aandacht nodig hebben. Jeugdautoriteit en gemeenten hebben XONAR gevraagd om het gepresenteerde risicoregister te verdiepen en de geïdentificeerde risico's te voorzien van beheersmaatregelen zodat er daadwerkelijk op kan worden gestuurd. Nog niet alle risico's zijn (voldoende) gekwantificeerd. Daarom wordt voor nu volstaan met een opsomming.

In het risicoregister worden zowel risico's in het herstelplan als risico's in de bedrijfsvoering opgenomen. Ze kunnen niet los van elkaar gezien worden omdat ze invloed hebben op het resultaat en de liquiditeitspositie.

In onderstaand overzicht wordt onderscheid gemaakt tussen risico's in het herstelplan, risico's in de bedrijfsvoering met een relatie naar het herstelplan en risico's in de bedrijfsvoering. Aan de hand van

DATUM
20 november 2023

een verbeterd risicoregister en de hiervoor genoemde scenario's willen wij in het volgende monitoringsoverleg tot een reële risico inschatting en mitigerende maatregelen komen. De inzichten worden met u gedeeld in de volgende RIB.

Risico's herstelplan

- Vertraging bij realiseren rendabele exploitatie Leefhuizen
- Onduidelijk of en wanneer het operationeel herstel van € 1,6 mln. wordt gerealiseerd.
- Voorschot financiële steun op basis van werkelijk gemaakte kosten in plaats van 60% voorschot.

Risico's bedrijfsvoering met relatie naar herstelplan

- Bij Mutsaers gedetacheerde medewerkers krijgen geen dienstverband en komen retour.
- Boventaligheid door verbetering van de productiviteit.
- Tijdelijke voortzetting zorg voor een aantal JENS-cliënten in 2024.
- Sanctie door JENS als niet volledig wordt voldaan aan voorwaarden overdracht zorg.

Risico's bedrijfsvoering

- Omzetverlies als aanbestedingen Crisishulp, VO&H en COA niet aan XONAR worden gegund.
- Discussie met toegangen over de intensiteit van de te leveren zorg en het tarief dat wordt vergoed.
- Indexatie CAO is hoger dan de indexering op basis van landelijke OVA-richtlijnen.
- Boete indien niet aan de Social Return verplichting kan worden voldaan.
- Verlaagde instroom bij behandeling en risico vanaf 2024 vergelijkbare ontwikkeling bij begeleiding.
- Bevoorschotting wijzigt van betaling vooraf naar betaling in termijnen voor feitelijk geleverde zorg.

Fusie

Via de raadsinformatiebrief van 7 november heb ik u geïnformeerd over de ontwikkelingen bij de Mutsaersstichting. Als gevolg van deze ontwikkeling is de beoogde fusie met XONAR van de baan. In het bestuurlijk monitoringsoverleg is hierover met XONAR gesproken. Begin december is een overleg gepland met een delegatie van de RvT en de bestuurder van XONAR waarin uitvoerig zal worden stil gestaan bij de ontwikkelingen en de noodzakelijke vervolgstappen.

Hypotheek

Onderdeel van de voorwaarden voor de financiële steun is dat hypotheek wordt ingeschreven op het gezamenlijke vastgoed. Bij XONAR is een specificatie van het vastgoed opgevraagd op basis waarvan dit in gang kan worden gezet.

Hoogachtend,

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Jeugdzorg, Water, Natuur en Landschap